

2. Філютович-Герасименко В.С. Адміністративно-правові засади протидії незаконному гральному бізнесу в Україні : дис. ... канд. юрид. наук. Харків, 2016. 246 с.

3. Рябчук С.В. Кримінологічна характеристика та запобігання гральному бізнесу : дис. ... канд. юрид. наук. Харків, 2018. 218 с. URL: https://ivpz.kh.ua/wp-content/uploads/2019/03/diss_riabchuk_07_03_19.pdf (дата звернення: 03.10.2020).

Алєкберов Мезлум Алімадат огли

здобувач I курсу магістратури

Дніпропетровського державного

університету внутрішніх справ

науковий керівник: **Верхоглядова Наталя Ігорівна**

д.е.н., професор кафедри аналітичної економіки та менеджменту

Дніпропетровського державного

університету внутрішніх справ

ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ

За визначеннями науковців фінансово-економічна безпека підприємств може бути охарактеризована, як стан підприємства, що дозволяє забезпечити фінансову рівновагу, стабільність, платоспроможність і ліквідність у довгостроковому періоді; забезпечує достатню фінансову незалежність; задовольняє потреби підприємства у фінансових ресурсах для стійкого розширеного відтворення; здатен протистояти існуючим і виникаючим небезпекам, що прагнуть завдати фінансової шкоди підприємству або змінити всупереч бажанню структуру власного капіталу, або примусово ліквідувати підприємство. Фінансово-економічна безпека підприємств є результатом комплексу складових, орієнтованих на усунення фінансово-економічних загроз функціонування та розвитку підприємства і забезпечення його фінансової стійкості й незалежності, високої конкурентоспроможності технологічного потенціалу, оптимальності та ефективності організаційної структури, правового захисту діяльності, захисту інформаційного середовища, комерційної таємниці,

безпеки персоналу, капіталу, майна та комерційних інтересів [1]. Отже, першочерговою проблемою для формування фінансово-економічної безпеки, є аналіз та підвищення економічної ефективності підприємства, що є, з одного боку, результатом діяльності суб'єкта господарювання, свідчить про його досягнення та набутки, з іншого – виявляє передумови та резерви для розвитку підприємства.

Структура аналізу економічної ефективності підприємства складається з оцінки основних груп показників:

1. Показники оцінки майнового стану та джерел його утворення: питома вага активної частини основних фондів. Зростання цього показника в динаміці — позитивна тенденція: коефіцієнт зносу основних фондів - показник характеризує частку зношених основних засобів у загальній їх вартості; коефіцієнт вибуття та оновлення основних фондів - показує, яка частина основних засобів, з котрими підприємство почало діяльність у звітному періоді, вибула з причини зносу та з інших причин, та яку частину наявних на кінець звітного періоду основних засобів становлять нові основні засоби; фондомісткість, фондоддача, рентабельність основних фондів.

2. Показники ліквідності та платоспроможності (характеризують фінансові можливості підприємства, щодо погашення заборгованості, покриття підприємством позичкових коштів):

- величина власного капіталу - характеризує частину власного капіталу підприємства, яка є джерелом покриття поточних активів підприємства. Цей розрахунковий показник залежить як від структури активів, так і від структури джерел коштів.;

- коефіцієнт покриття загальний - характеризує співвідношення оборотних активів і поточних зобов'язань

- коефіцієнт швидкої ліквідності - Аналогічний коефіцієнту покриття, обчислюється за поточними активами, виключаючи з розрахунку виробничі запаси

- коефіцієнт абсолютної ліквідності;

- частка оборотних коштів в активах підприємства.

3. Показники фінансової стійкості:

- коефіцієнт автономії; - коефіцієнт співвідношення власних і позикових коштів, Зростання цього показника в динаміці також свідчить про посилення залежності підприємства від кредиторів, тобто про зниження його фінансової стійкості.; - коефіцієнт фінансового ризику; - коефіцієнт фінансової стабільності;

- коефіцієнт забезпеченості власними коштами; - коефіцієнт довгострокового залучення капіталу характеризує структуру капіталу [3]. Зростання цього показника - негативна тенденція, яка означає, що підприємство починає все сильніше залежати від зовнішніх інвесторів; коефіцієнт забезпеченості запасів і затрат власними коштами; ступінь залежності підприємства від кредиторів.

4. Показники прибутковості та рентабельності, які дають можливість порівняти отриманий прибуток з вкладеним капіталом, тобто міру ефективності авансованого у виробництво і реалізацію капіталу. До них можна віднести: рентабельність виробництва; рентабельність продажів; рентабельність власного капіталу; рентабельність активів.

5. Показники ділової активності, а саме:

коефіцієнт оборотності активів; коефіцієнт оборотності власного капіталу; коефіцієнт оборотності дебіторської та кредиторської заборгованості; тривалість обертів дебіторської та кредиторської заборгованостей; коефіцієнт оборотності матеріальних запасів; - тривалість операційного циклу.

Наступною групою показників, які необхідно визначати та аналізувати є показники прибутковості інвестиційного капіталу. Їх розрахунок є необхідним для того, щоб визначити на скільки ефективним є інвестиції у дане підприємство, за який термін вони окупаються та який економічний ефект приносять. Переважно такі показники необхідні потенційним інвесторам, які зацікавлені в розвитку підприємства. До них відносяться: прибутковість інвестицій у звичайні акції; прибутковість інвестицій у фірмі; строк

окупності інвестицій; індекс доходності інвестицій [4].

Крім фінансових коефіцієнтів, також важливо проаналізувати тенденції змін таких показників як: чистий дохід від реалізації продукції; собівартість реалізованої продукції; валовий прибуток (збиток), який розраховується шляхом виключення з чистого доходу від реалізації продукції собівартості продукції; фінансово-економічний результат від операційної діяльності, який визначається як сума валового прибутку (збитку), іншого операційного доходу, адміністративних витрат, витрат на збут та інших операційних витрат; фінансово-економічний результат від звичайної діяльності до оподаткування, визначається як алгебраїчна сума прибутку (збитку) від основної діяльності, фінансових та інших доходів (прибутків), фінансових та інших витрат (збитків); чистий прибуток (збиток); валюта балансу; власний капітал, залучений капітал; необоротні та оборотні активи [2].

Крім того, важливим є аналіз показників, які характеризують кадри, нематеріальні активи та інтелектуальний капітал, оскільки саме ці сфери останнім часом починають набувати більшої значущості. Такі показники складніше виміряти та оцінити через відсутність достатньої кількості інформації та необхідності використання суб'єктивних методик оцінювання.

Список використаної літератури:

1. Економічна безпека: навч. посіб. За ред. З.С.Варналія. К.: Знання, 2009. 647с
2. Кудренко Н.В. Теоретико-методичні підходи щодо оцінювання економічної ефективності функціонування підприємств. *Економіка і право*. 2015. №18. С. 61-67.
3. Кузьмін О.Є., Мельник. О.Г. Економічна діагностика : навч. посіб. Київ, 2012. 298 с.
4. Ярославський А. О. Економічна ефективність діяльності підприємства: теоретичний аспект. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2018. Вип. 20. С.174-177.